

Rapport

Datum: 13 februari 2007
Rapportnummer: 2007/031

Klacht

1. Verzoekster klaagt over de wijze van hulpverlening door de gezinsvoogden van Bureau Jeugdzorg in Maastricht, in het bijzonder dat de gezinsvoogden een alternatieve zienswijze op verzoekster en haar gezin hebben geprojecteerd.

2. Voorts klaagt verzoekster over de bejegening door de gezinsvoogden.

Verzoekster klaagt erover dat de gezinsvoogdes misbruik heeft gemaakt van haar positie door verzoekster erop te wijzen dat de kinderen onder toezicht staan en dat de gezinsvoogden bepalen wat er gebeurt.

Verzoekster klaagt er verder over dat de gezinsvoogd:

heeft gezegd dat de advocaat van verzoekster beter niet bij de ondertoezichtstelling kon worden betrokken;

heeft gedreigd met uithuisplaatsing van haar dochter;

verzoekster tijdens een gesprek strak bleef aankijken zonder een woord te zeggen;

tijdens een gesprek met haar en haar ex-echtgenoot heeft gezegd: "U zou eens wat meer compassie en mededogen met deze man moeten hebben. Hij heeft het zo zwaar hij heeft hier zitten huilen want hij heeft geen werk meer";

tijdens een gesprek met haar heeft gezegd: "U moet in het belang van uw kinderen handelen. Ga in uw kracht staan en begin opnieuw"; en

tijdens een gesprek met haar en haar ex-echtgenoot, nadat haar ex-echtgenoot iets in het oor van de gezinsvoogd had gefluisterd, heeft gezegd: "En nou opgesodemieterd allebei".

Beoordeling

Algemeen

Op grond van de wettelijke bepalingen van het Burgerlijk Wetboek (zie Achtergrond, onder 1.) kan de kinderrechter een minderjarige onder toezicht stellen van Bureau Jeugdzorg indien hij zodanig opgroeit dat zijn zedelijke of geestelijke belangen of zijn gezondheid ernstig worden bedreigd. Bureau Jeugdzorg houdt toezicht op de minderjarige en zorgt dat aan de minderjarige en de met het gezag belaste ouder hulp en steun worden geboden ten einde de bedoelde bedreiging af te wenden. Ter uitvoering van deze taak kan Bureau Jeugdzorg schriftelijke aanwijzingen geven betreffende de verzorging en opvoeding van de minderjarige. De ouder en de minderjarige dienen deze aanwijzingen op te volgen.

I. Ten aanzien van de wijze van hulpverlening en het projecteren van een alternatieve zienswijze

Bevindingen

De wijze van hulpverlening

1. In het kader van het onderzoek verstrekte Bureau Jeugdzorg desgevraagd kopieën van stukken die op de zaak betrekking hebben, alsmede hulpverleningsplannen, evaluatierapportages en relevante gerechtelijke uitspraken. Uit deze stukken blijkt onder meer het volgende.

2. Verzoekster is op 12 september 2002 gescheiden van haar echtgenoot. Verzoekster en haar voormalige echtgenoot zijn beiden met het ouderlijk gezag belast over hun kinderen, een zoon en een dochter. De kinderen zijn bij rechterlijke uitspraak van 16 mei 2003 op verzoek van de Raad voor de Kinderbescherming door de rechter onder toezicht gesteld van Bureau Jeugdzorg Limburg. De kinderrechter oordeelde dat de ondertoezichtstelling (OTS) nodig was omdat de kinderen in hun ontwikkeling werden bedreigd met name door de ruzies tussen hun ouders. De OTS was bedoeld om de ouders in de gelegenheid te stellen om onder begeleiding van de gezinsvoogd constructief te zoeken naar een mogelijkheid om de kinderen op een rustige manier omgang te laten hebben met hun vader, én te zoeken naar een mogelijkheid om de kinderen buiten de onderlinge strijd van de ouders te laten. Dat de kinderen onder deze strijd zeer hadden te lijden was de kinderrechter heel duidelijk gebleken.

De OTS van de zoon is met ingang van 6 november 2003 telkens verlengd met een jaar. Op 30 december 2004 besliste de kinderrechter over de verlenging van de OTS van de dochter met een jaar. Het beroep dat verzoekster tegen deze beslissing instelde bij het gerechtshof werd op 23 maart 2005 gegrond verklaard en de OTS van de dochter werd beëindigd.

3. Bij besluit van 6 augustus 2003 stelde Bureau Jeugdzorg een omgangsregeling vast. Volgens deze regeling dienden de ouders de gemaakte afspraken over contacten tussen kinderen en ouders en de bezoeksregeling strikt na te leven. De ouders kregen de opdracht zich in het bijzijn van de kinderen te gedragen als opvoeders en niet als conflicterende ex-partners.

4. Uit het eerste hulpverleningsplan van 2 september 2003 blijkt dat het doel van de hulpverlening tweeledig was: de belangen van de kinderen moesten boven de onderlinge strijd van de ouders over de echtscheiding en opvoeding worden gesteld, en er moest een eenduidige omgangsregeling tot stand worden gebracht. Door middel van intensieve gesprekken en eventueel mediation moest de communicatie tussen de ouders worden hersteld. De gezinsvoogden boden de ouders hulp bij de omgangsregeling en het hele

gezin kreeg sociaal-emotionele ondersteuning.

5. Op 18 december 2003 gaf Bureau Jeugdzorg verzoeksters ex-echtgenoot een schriftelijke aanwijzing betreffende de verzorging en opvoeding van de zoon. De vader werd opgedragen om geen telefonisch contact te zoeken met zijn zoon en dochter of hun moeder en om zich te houden aan een nieuwe omgangsregeling. Indien hij zich niet aan de afspraken zou houden zou Bureau Jeugdzorg de opvoeding van de zoon fulltime aan verzoeksters ex-echtgenoot opdragen.

6. Op 28 januari 2004 gaf Bureau Jeugdzorg verzoeksters ex-echtgenoot opnieuw een schriftelijke aanwijzing, nu om de zorg voor de zoon op zich te nemen ter voorkoming van onherstelbaar beschadigde verhoudingen en om vader en zoon een kans te geven een relatie op te bouwen. Vanaf die datum woonde de zoon bij zijn vader. De dochter heeft altijd bij verzoekster gewoond.

7. Bij brief van 8 maart 2004 vroeg verzoekster de gezinsvoogden om opheldering over onder meer hun visie op goed ouderschap, betere communicatie en het nakomen van regels en afspraken. Bij brief van 17 maart 2004 reageerden de gezinsvoogden als volgt op verzoeksters vragen:

“...Wij hebben met u besproken dat wij ons grote zorgen maken over het spanningsveld dat tussen u en uw ex-man heerst. We hebben u ingelicht over het feit dat kinderen uiterst gevoelig zijn voor deze spanning. Wij attendeerden u op het feit dat het hierbij vaak met name over non-verbale communicatie gaat, maar dat kinderen sensorisch zeer gevoelig zijn voor de sfeer die tussen hun ouders hangt. We moeten constateren dat aan gesprekken met uw ex-man van uw kant met grote tegenzin wordt meegewerkt, dat u hem liever uit de weg gaat en dat de normale begroeting bij gesprekspartners achterwege blijft, wat een stroeve sfeer tot gevolg heeft. Uw non-verbale reacties variëren van u uit de communicatie terugtrekken tot diskwalificaties van hetgeen vader vertelt zonder hier verbaal op in te gaan.

We hebben u aangegeven dat de best mogelijke manier om met vader om te gaan een zakelijke aanpak is, waarbij u uw grenzen en wensen duidelijk aangeeft.

We hebben u aangegeven dat wij er begrip voor hebben dat u op partnervlak en vanuit u persoonlijk niet (meer) voor kiest om met de heer (naam ex-echtgenoot; N.o.) enig contact te hebben, maar dat u nog steeds gezamenlijk ouder bent over uw beider kinderen. Dit heeft tot gevolg dat van u gevraagd wordt uw persoonlijke strijd in het belang van de kinderen op te schorten en er alles aan te doen dat afspraken op een constructieve manier gemaakt kunnen worden en dat bovengenoemd spanningsveld opgeheven wordt.

We hebben onze zorgen uitgedrukt omtrent de steeds voortdurende prestigestrijd die tussen u en uw ex-man nog steeds gaande is, waardoor op het vlak van het ouderschap

resultaten te niet worden gedaan. De serie van gerechtelijke procedures tussen u beiden is hiervan het manifeste bewijs.

Wij hebben u met name onderhouden omtrent de mogelijkheid om uw innerlijke kracht te gebruiken om u over de krenkingen tijdens de echtscheidingsprocedure heen te zetten (we raden u hierbij therapeutische hulp aan) en een streep te trekken, zodat een nieuw leven in het belang van de kinderen mogelijk wordt (o.i. ook in uw belang).

We zijn ons hierbij bewust van de daadkracht die dit van u vraagt.

(...)

Wij hebben u meermaals uitvoerig onderhouden over het feit hoe bedreigend bovenstaand spanningsveld voor het welzijn van uw kinderen is. Dit hebben we uiteindelijk uitgedrukt in de harde uitspraak dat als wij de praktische mogelijkheid zouden hebben om beide kinderen een time-out te bezorgen, door hen een halfjaar uit huis te plaatsen op een neutrale plek, wij dat dan niet na zouden laten om te doen.

Wij hebben ervaren dat het meermaals uitdrukken van onze zorgen en het doen van een beroep op uw verantwoordelijkheid als ouder niet leidt tot een veranderende instelling of tot een veranderde strategie uwerzijds. Wij zien dit vaak beantwoord met een interpunctie, waarin u stelt dat als uw ex-man maar zou meewerken dan alles zou veranderen.

In uw opstelling zien we vaak terug dat u zich beschouwt als slachtoffer van de gebeurtenissen en dat er buiten uw vermogens om dingen gebeuren waarop u geen grip hebt. In onze visie maakt u echter ook duidelijke keuzes, die erin resulteren dat de perspectievenstrijd tussen u en uw ex-echtgenoot gecontinueerd wordt. We hebben de indruk dat het welzijn van uw kinderen en de bedreiging voor hun ontwikkeling hierbij door u toch nog te weinig voorop worden gesteld.

Met zeer grote nadruk hebben wij u proberen te overtuigen van dit feit en we hebben u dit horen weerleggen met de opmerking: "Ik zie het zetten van deze grote emotionele druk van de gezinsvoogden op ons als ouders als een frustratie van hen dat het hen niet lukt om resultaten te bereiken." Dit vinden wij bij uitstek in de eerste plaats een diskwalificatie van de zorgen die wij uitdrukken omtrent de grote bedreigingen voor de ontwikkeling van uw kinderen die er zijn door het spanningsveld tussen u als ouders. We hebben dan toch het gevoel dat u de pointe niet begrijpt.

(...)

De onhaalbaarheid van betere communicatie tussen de ouders ligt in de naakte constatering dat wij als gezinsvoogden moeten constateren dat na bijna 1 jaar ots-maatregel de voortdurende perspectievenstrijd tussen ouders en de interpunctieproblematiek er niet toe hebben geleid dat er een betere communicatie op

gang is gekomen, ondanks de intensieve pogingen van twee gezinsvoogden om dit mogelijk te maken.

(...)

Het niet naleven van regels en afspraken met de gezinsvoogden zien wij inderdaad als een zeer belangrijk element in het afwenden van de bedreiging voor uw kinderen. We delen niet uw mening dat er in onze gesprekken alleen maar gesproken wordt over een betere communicatie.

We vinden het opnieuw spijtig te moeten vaststellen dat u middels dit punt suggereert dat als vader zich beter aan de afspraken zou houden dan alles opgelost zou zijn. We hebben tijdens ons laatste gesprek met u beiden als ouders klip und klar duidelijk gemaakt dat het elkaar beschuldigen en verwijten maken niets bijdraagt aan een verbetering van de pedagogische sfeer voor uw kinderen, maar dat van ieder van u persoonlijk heel direct gevraagd wordt: "Wat ga ik veranderen als ik dadelijk de deur uit ga?"

(...)

Het niet nakomen van afspraken heeft tot gevolg dat wij met het geven van een aanwijzing deze samenwerking afdwingen. Dit is ook gebeurd.

Dat wij u niet volledig op de hoogte brengen van alle noodzakelijke manoeuvres naar de heer (naam ex-echtgenoot; N.o.) daarin heeft te maken met het feit dat wij geen "munitie" willen leveren voor verdere perspectievenstrijd tussen u en de heer (naam ex-echtgenoot; N.o.).

Wij zien in de toekomst af van uw medewerking om bij ons te melden of de andere ouder zich wel aan de gemaakte afspraken houdt. Wij hebben nl. moeten constateren dat dat eerder leidt tot een aanwakking van de perspectievenstrijd. Dit is wat we zeker niet willen.

Inmiddels hebben we genoeg contacten met objectieve personen in het dagelijkse netwerk van (naam zoon; N.o.) om te kunnen vaststellen of het goed met hem gaat. Mevrouw (naam gezinsvoogdes; N.o.) heeft bovendien zelf regelmatig contact met beide kinderen..."

8. Op 19 november 2004 gaf Bureau Jeugdzorg op suggestie van de kinderrechter verzoekster en haar ex-echtgenoot een schriftelijke aanwijzing om, in het belang van de kinderen, zo spoedig mogelijk intensieve mediation aan te gaan met als doel herstel van de communicatie tussen de ouders. Bureau Jeugdzorg overwoog dat het na diverse gezamenlijke gesprekken bijna onmogelijk was om de beide ouders gelijktijdig aan de gesprekstafel te krijgen en dat de beide ouders elkaar tijdens die gesprekken voortdurend diskwalificeerden.

9. Op 13 januari 2005 diende verzoekster bij de klachtencommissie van Bureau Jeugdzorg een klacht in tegen de gezinsvoogden. Onder andere klaagde verzoekster erover dat de inzet van de gezinsvoogden in de uitvoering van de OTS onder de maat was. Wat betreft de hulpverlening aan haar zoon was verzoekster van mening dat de OTS geen enkele toegevoegde waarde had. Haar zoon had gebroken met al zijn vrienden, zijn grootouders, zijn moeder en ook zag hij zijn zus steeds minder. Verzoekster vroeg zich af of beslissingen die de gezinsvoogden hadden genomen wel in het belang van de kinderen waren.

10. In haar uitspraak van 29 maart 2005 concludeerde de klachtencommissie dat zij zich in het algemeen kon vinden in de hulpverlening die de gezinsvoogden hadden geboden. Ook hadden de gezinsvoogden zich meer dan gebruikelijk ingezet. Bij brief van 19 april 2005 nam de Raad van Bestuur van Bureau Jeugdzorg de uitspraak van de klachtencommissie over. Wel werden nieuwe gezinsvoogden benoemd om een nieuwe vertrouwensbasis met verzoekster te creëren.

11. Verzoekster klaagt over de hulpverlening door de gezinsvoogden. Volgens verzoekster moeten ouders erop kunnen vertrouwen dat gezinsvoogden hulp verlenen volgens vastgestelde richtlijnen en dat er controle is op de manier waarop door de gezinsvoogden invulling wordt gegeven aan hun werk.

12. In reactie op de klacht liet de Raad van Bestuur van Bureau Jeugdzorg weten zich te conformeren aan de werkwijze van de beide gezinsvoogden in het kader van de hulpverlening nu zij steeds het belang van de kinderen voorop hadden gesteld.

Het projecteren van een alternatieve zienswijze

13. In het kader van de OTS kregen verzoekster en haar gezin een gezinsvoogdes toegewezen door Bureau Jeugdzorg. Daarnaast was een stafmedewerker van Bureau Jeugdzorg feitelijk als gezinsvoogd bij de tenuitvoerlegging van de OTS betrokken. Naast zijn werkzaamheden voor Bureau Jeugdzorg was de gezinsvoogd als docent Evolutiepsychologie verbonden aan de Ignoramus Academie in Hasselt (België). Volgens de website van de Ignoramus Academie staat de instelling voor: "... het ontwikkelen van je-Zelf vanuit een éénmakende visie om daarna deze eenheidsbeleving uit te dragen als inspirator, docent of therapeut op persoonlijk, relationeel, sociaal, maatschappelijk en wereldvlak."

14. Bij brief van 2 juli 2004 deelde de gezinsvoogdes verzoekster mee het contact tussen de kinderen te willen verbeteren door middel van een begeleiding met als thema "Eenheid in verscheidenheid": leren om de eenheid van het gezinsverband te bewaren maar tegelijkertijd de verschillen tussen de gezinsleden te respecteren. De gezinsvoogdes had twee studenten van de Ignoramus Academie bereid gevonden om het proces te begeleiden. Uiteindelijk vond deze vorm van begeleiding geen doorgang omdat de

studenten zich terugtrokken.

15. Verzoekster klaagt erover dat de gezinsvoogden een alternatieve zienswijze op haar en haar gezin hebben geprojecteerd. Volgens verzoekster bleek dit uit het volgende.

De aan de Ignoramus Academie verbonden gezinsvoogd hing een visie aan die 'evolutiepsychologie' wordt genoemd. Deze visie gaat ervan uit dat verzoeksters ex-echtgenoot haar boodschapper is en dat de kinderen daarbij de brug zijn. Door de alternatieve zienswijze hadden de gezinsvoogden geen objectiviteit. De visie van de gezinsvoogden steunde niet op feiten of omstandigheden en gaf een vertekend beeld van de werkelijkheid. Feiten waarop de gezinsvoogden zich wel baseerden hadden niet plaatsgevonden, aldus verzoekster.

16. In reactie op de klacht liet de gezinsvoogdes het volgende weten.

De hulpverlening was gericht op de onderlinge verhoudingen tussen de verschillende familieleden. De gezinsvoogden hadden in het bijzonder bij de ouders geprobeerd hen het inzicht te geven in hun eigen rol en houding en met name de effecten daarvan op de kinderen, maar ook op de andere ouder. Daarbij was geen alternatieve zienswijze geprojecteerd, aldus de gezinsvoogdes.

17. In reactie op de klacht liet de gezinsvoogd onder meer het volgende weten.

Verzoekster haalde uitspraken, die op zich zeer relevant waren en pasten in het kader van de systeemtheoretische begeleiding van het gezin, volledig uit hun verband. Daarbij benadrukte verzoekster bepaalde formuleringen om de indruk te wekken dat de gezinsvoogden: "... charlatans waren die de hulpverlening aan haar en haar kinderen misbruikt hebben om hun eigen visie en macht te botvieren."

Het enige 'alternatieve' aan de formuleringen was de uitleg die zowel aan verzoekster als aan haar ex-echtgenoot was gegeven dat dagelijkse problemen een uitdrukking kunnen zijn van menselijke kwaliteiten en vaardigheden die men dient te ontwikkelen. In deze visie zijn beide ouders erop gewezen dat hun voortdurende discussies en acties opgevat kunnen worden als meerdere belevingen en interpretaties van de waarheid. De kinderen die tussen de ouders stonden werden daardoor gedwongen partij te kiezen tussen de ene of de andere ouder. De ouders waren er verder op gewezen dat ze weliswaar niet langer elkaars partner waren, maar dat ze er ten behoeve van de kinderen een minimum aan omgangsvormen op na moesten houden die de kinderen toelieten om met beide ouders contact te hebben. De spanning die de beide ouders in elkaars nabijheid uitstraalden was niet bevorderend voor hun kinderen en stond het belang van een gezonde ontwikkeling in de weg, aldus de gezinsvoogd.

18. In reactie op het standpunt van Bureau Jeugdzorg en de gezinsvoogd verstreekte verzoekster een folder die zij bij aanvang van de OTS van de gezinsvoogd had gekregen.

De folder betrof lesmateriaal over evolutiepsychologie en ging onder andere over de tien uitgangspunten van de chakrathherapie. Ook zou verzoekster door de gezinsvoogd in overweging zijn gegeven naar de bibliotheek te gaan en het boek 'Het lelijke eendje' te lenen en te lezen. Volgens verzoekster blijkt hieruit de alternatieve zienswijze van de gezinsvoogd. Ook zou de gezinsvoogd haar gezin hebben gebruikt als testcase voor de lessen die hij gaf als docent evolutiepsychologie aan de Ignoramus Academie. De gezinsvoogd zou twee van zijn studenten aan een afstudeeropdracht hebben geholpen door hen te vragen haar kinderen te begeleiden, aldus verzoekster.

19. In reactie op de vraag van de Nationale ombudsman of Bureau Jeugdzorg het in overeenstemming achtte met het Besluit kwaliteitsregels en taken voogdij- en gezinsvoogdij-instellingen (zie Achtergrond, onder 2.) dat twee studenten van de Ignoramus Academie is gevraagd om de omgang tussen de zoon en de dochter te begeleiden liet de Raad van Bestuur weten uitdrukkelijk stelling te nemen tegen de keuze voor deze studenten in het kader van de hulpverlening.

Beoordeling

20. Het vereiste van professionaliteit houdt in dat ambtenaren met een bijzondere training of opleiding jegens burgers overeenkomstig de standaarden van hun beroepsgroep handelen.

De wijze van hulpverlening

21. Ten aanzien van de wijze van hulpverlening houdt het vereiste van professionaliteit in dat de gezinsvoogden in het kader van de OTS op deskundige wijze het hulpverleningsplan opstellen, uitvoeren en evalueren.

22. Verzoekster klaagt over de wijze van hulpverlening door de gezinsvoogden. Volgens verzoekster was hun inzet onder de maat, had de hulpverlening geen toegevoegde waarde en vertrouwde zij er niet op dat de gezinsvoogden volgens gestelde richtlijnen werkten. Volgens Bureau Jeugdzorg stond bij de gezinsvoogden altijd het belang van de kinderen voorop in de hulpverlening.

23. De Nationale ombudsman overweegt als volgt.

De gezinsvoogden hebben bij de tenuitvoerlegging van de OTS in het hulpverleningsplan twee doelen gesteld: ervoor zorgen dat de belangen van de kinderen worden gesteld boven de onderlinge strijd van de ouders over de echtscheiding en opvoeding, en het tot stand brengen van een eenduidige omgangsregeling. De gezinsvoogden hebben het hulpverleningsplan uitgevoerd door begeleiding te bieden in de vorm van gesprekken met de ouders en de kinderen. Verder hebben de gezinsvoogden aanwijzingen gegeven over de verzorging en opvoeding met betrekking tot de contacten tussen de vader en de andere

leden van het gezin, de zorg voor de zoon en het aangaan van mediation door de ouders. Op 17 maart 2004 hebben de gezinsvoogden in een brief aan verzoekster een heldere uiteenzetting gegeven van hun visie op de hulpverlening.

24. Uit het onderzoek is de Nationale ombudsman niet gebleken dat de wijze van hulpverlening niet consistent was met het doel van de hulpverlening zoals omschreven in het hulpverleningsplan. Daarbij is door de gezinsvoogden consequent als uitgangspunt gekozen het belang van de kinderen. Dit is in overeenstemming met het doel van de OTS. Deze wijze van hulpverlening is dan ook niet in strijd met het vereiste van professionaliteit.

In zoverre is de onderzochte gedraging behoorlijk.

Het projecteren van een alternatieve zienswijze

25. Het vereiste van professionaliteit houdt ten aanzien van het projecteren van een alternatieve zienswijze in dat professionele hulpverleners hun privé-opvattingen niet op ontoelaatbare wijze mogen laten doorwerken in de uitoefening van hun beroep.

26. Verzoekster klaagt erover dat de gezinsvoogden een alternatieve zienswijze hebben geprojecteerd op haar en haar gezin. Volgens verzoekster bleek dit uit het feit dat de gezinsvoogd was verbonden aan de Ignoramus Academie en dat hij een aanhanger was van de evolutiepsychologie. Deze zienswijze bracht de gezinsvoogd in praktijk door haar informatiemateriaal te verstrekken over evolutiepsychologie en chakrathherapie, en door haar kinderen te laten begeleiden door twee van zijn studenten.

In zijn reactie op de klacht stelde de gezinsvoogd dat hij het belang van de kinderen voorop had gesteld. De ouders moesten hun onderlinge strijd en hun eigen zienswijze op elkaars verzorging en opvoeding van de kinderen opzij zetten in het belang van een goede ontwikkeling van de kinderen. Daartoe trachtte de gezinsvoogd de ouders bepaalde kwaliteiten en vaardigheden te laten ontwikkelen en hen in te laten zien dat een persoonlijke beleving van de waarheid niet per se overeen hoeft te komen met die van een ander. Wat misschien 'alternatief' was, was de formulering van de uitleg die de gezinsvoogd aan deze visie had gegeven.

27. De Nationale ombudsman overweegt als volgt.

De gezinsvoogd was naast zijn werk voor Bureau Jeugdzorg docent evolutiepsychologie aan de Ignoramus Academie, een onderwijsinstelling die een sterke nadruk legt op spiritualiteit en esoterie. Hieruit blijkt een persoonlijke, bijzondere opvatting over de psychologische aspecten van de menselijke geest en het menselijk gedrag. Het erop na houden van een dergelijke bijzondere opvatting hoeft geen belemmering te vormen voor het uitoefenen van het beroep als gezinsvoogd, zolang de hulpverlening er niet op ontoelaatbare wijze door wordt beïnvloed.

28. Naar het oordeel van de Nationale ombudsman passen evolutiepsychologie en chakrathapie zoals die worden uitgedragen in de context van de Ignoramus Academie, niet binnen de professionele hulpverlening in het kader van de OTS. Verwijzing hiernaar door de gezinsvoogd is een ontoelaatbare beïnvloeding van de hulpverlening. Het laten begeleiden van verzoeksters kinderen door twee studenten van de Ignoramus Academie is ook een keuze die duidelijk is gekleurd door privé-opvattingen die niet passen binnen professionele hulpverlening. Bovendien voldoet begeleiding door deze studenten niet aan de wettelijke bepalingen over in te schakelen deskundigen. Op deze punten is dan ook gehandeld in strijd met het vereiste van professionaliteit.

In zoverre is de onderzochte gedraging niet behoorlijk.

II. Ten aanzien van de bejegening door de gezinsvoogden

Bevindingen

De opmerking dat de gezinsvoogden bepalen wat er gebeurt

1. In reactie op het voorstel om de kinderen te laten begeleiden door twee studenten van de Ignoramus Academie liet verzoekster de gezinsvoogdes bij brieven van 3 en 7 juli 2004 en een telefoongesprek op 7 juli 2004 weten bezwaar te hebben tegen deze vorm van begeleiding. Naar aanleiding van haar bezwaar zei de gezinsvoogdes tijdens het telefoongesprek dat de kinderen onder toezicht staan en dat de gezinsvoogden bepalen wat er gebeurt, aldus verzoekster. Verzoekster klaagt erover dat de gezinsvoogdes misbruik heeft gemaakt van haar positie.

2. In reactie op de klacht liet de gezinsvoogdes het volgende weten.

De verhouding tussen verzoekster en haar ex-echtgenoot kenmerkte zich door voortdurende strijd. Wanneer ouders strijdbaar tegenover elkaar staan en het niet met elkaar eens kunnen worden, verliezen zij daarbij hun gemeenschappelijke zorg uit het oog, namelijk het belang van de kinderen. Het is de taak van de gezinsvoogd om het belang van de kinderen te bewaken. Vanuit dat gegeven was verzoekster erop gewezen dat de kinderen onder toezicht staan en de gezinsvoogden bepalen wat er gebeurt, aldus de gezinsvoogdes.

De uitspraak om de advocaat niet bij de OTS te betrekken

3. Volgens verzoekster zei de gezinsvoogd onmiddellijk na de eerste rechtszitting over de OTS tegen haar dat ze in het belang van haar kinderen haar advocaat beter niet bij de OTS moest betrekken. Verzoekster klaagt over deze uitspraak.

4. In reactie op de klacht liet de gezinsvoogd het volgende weten.

In de hulpverlening werd in het belang van de kinderen gestreefd naar meer harmonie in omgangsregelingen. Ook werden er bemiddelingsgesprekken gevoerd. Juridische gevechten konden de wankelende resultaten van de hulpverlening gemakkelijk teniet doen. In dat kader was een strijdvaardige advocaat niet bevorderend. Daaraan was uitdrukkelijk toegevoegd dat daarmee niet was gezegd dat verzoekster geen recht had op juridische bijstand, aldus de gezinsvoogd.

Het dreigen met uithuisplaatsing

5. In de visie van de gezinsvoogden was de onderlinge strijd tussen de ouders bedreigend voor het welzijn van hun kinderen. In de brief van 17 maart 2004 lieten de gezinsvoogden verzoekster daarom onder meer weten dat: "... als wij de praktische mogelijkheid zouden hebben om beide kinderen een time-out te bezorgen, door hen een halfjaar uit huis te plaatsen op een neutrale plek, wij dat dan niet na zouden laten om te doen." De gezinsvoogden waren zich ervan bewust dat dit een harde uitspraak was. Toch vonden zij het noodzakelijk verzoekster indringend aan te spreken omdat het meermaals uitdrukken van hun zorgen en het doen van een beroep op haar verantwoordelijkheid als ouder niet had geleid tot een andere instelling van verzoekster.

6. Verzoekster ervoer de opmerking om haar dochter misschien uithuis te plaatsen als een dreigement dat haar in het diepste van haar ziel had geraakt. Volgens verzoekster was er geen enkele aanleiding die een dergelijk dreigement rechtvaardigde. De gezinsvoogden hadden haar dochter gedurende de OTS in bijna twee jaar tijd maar drie keer gesproken. Het ging met haar dochter goed, en ook Bureau Jeugdzorg liet in een brief van 27 december 2004 aan verzoekster weten dat haar dochter op dat moment geen zorgelijk gedrag liet zien, al sprak Bureau Jeugdzorg tegelijkertijd de zorg uit dat verzoeksters dochter in de toekomst mogelijkerwijs wel last van de situatie zou kunnen ondervinden. Uiteindelijk was ook de rechter van mening dat de OTS van haar dochter kon worden beëindigd, aldus verzoekster. Verzoekster klaagt erover dat de gezinsvoogd heeft bedreigd met uithuisplaatsing van haar dochter.

7. In reactie op de klacht liet Bureau Jeugdzorg weten dat er niet met uithuisplaatsing was bedreigd, maar dat deze maatregel was overwogen en met verzoekster was besproken. De uithuisplaatsing was overwogen omdat verzoekster door de onderlinge strijd met haar ex-echtgenoot over de echtscheiding onvoldoende oog had voor de belangen van haar dochter.

Het strak aankijken

8. Volgens verzoekster maakte zij diverse keren mee dat de gezinsvoogd tijdens een gesprek haar bleef aankijken, wachtend totdat zij haar ogen zou afwenden. Verzoekster ervoer dit als intimiderend en klaagt over deze non-verbale communicatie.

9. In reactie op de klacht liet de gezinsvoogd het volgende weten.

In verscheidene indringende persoonlijke gesprekken was aan verzoekster duidelijk gemaakt wat in het belang van haar kinderen van haar werd gevraagd. Verzoekster liet daarop echter opnieuw polariserend gedrag zien. Het 'strak' aankijken was een reactie op dat gedrag, misschien voor verzoekster confronterend, maar een correcte therapeutische interventie.

De opmerking om meer compassie en mededogen met verzoeksters ex-echtgenoot te hebben

10. Volgens verzoekster zei de gezinsvoogd in een gesprek met haar en haar ex-echtgenoot: "U zou eens wat meer compassie en mededogen met deze man moeten hebben. Hij heeft het zo zwaar hij heeft hier zitten huilen want hij heeft geen werk meer." Verzoekster klaagt over deze opmerking.

11. In reactie op de klacht liet de gezinsvoogd het volgende weten.

De uitspraken over meer compassie en mededogen waren een oproep - overigens aan beide ouders - om meer tolerantie en flexibiliteit in hun principiële opstelling te bevorderen.

De opmerking om in haar kracht te gaan staan en opnieuw te beginnen

12. Volgens verzoekster zei de gezinsvoogd in een gesprek met haar: "U moet in het belang van uw kinderen handelen. Ga in uw kracht staan en begin opnieuw." Verzoekster klaagt over deze opmerking.

13. In reactie op de klacht liet de gezinsvoogd het volgende weten.

Verzoekster was inderdaad de raad gegeven haar innerlijke kracht te ontwikkelen en een streep te trekken onder haar strijd met haar ex-echtgenoot en een thuis te creëren waar beide kinderen zouden kunnen verblijven zonder dat hen de omgang met de andere ouder door loyaliteitsgevechten werd bemoeilijkt.

De opmerking: "En nou opgesodemieterd allebei!"

14. Volgens verzoekster fluisterde haar ex-echtgenoot tijdens een gezamenlijk gesprek iets in het oor van de gezinsvoogd. Deze werd daarop razend en schreeuwde: "En nou opgesodemieterd allebei!" Verzoekster klaagt over deze opmerking.

15. In reactie op de klacht liet de gezinsvoogd het volgende weten.

Na veelvuldige uitleg, op verschillende manieren en in verschillende bewoordingen, en na het aanhalen van voorbeelden over hoe ouders het spanningsveld creëren waarbinnen hun kinderen moeten leven, werd opnieuw door vader een diskwalificerende opmerking

over moeder geplaatst. Beide ex-partners zijn toen buiten de deur gezet met de indringende raad na te denken over wat hun eigen aandeel is in het in standhouden van het spanningsveld, aldus de gezinsvoogd.

Beoordeling

16. Het vereiste van correcte bejegening houdt onder meer in dat bestuursorganen burgers als mens respecteren en hen beleefd behandelen.

Het misbruik maken van haar positie door de gezinsvoogdes

17. In dit geval betekent het vereiste van correcte bejegening dat de gezinsvoogdes zich moet onthouden van opmerkingen die de suggestie kunnen wekken dat zij van haar machtspositie in relatie tot de burger misbruik zou kunnen maken.

18. Verzoekster maakte bezwaar tegen de begeleiding van haar kinderen door twee studenten van de Ignoramus Academie. De gezinsvoogdes reageerde daarop met de opmerking dat die beslissing bij de gezinsvoogden lag. Volgens de gezinsvoogdes dreigden de ouders het belang van de kinderen uit het oog te verliezen. Verzoekster werd er daarom op aangesproken dat de gezinsvoogden in het kader van de OTS bepalen wat er gebeurt.

19. De Nationale ombudsman overweegt als volgt.

Zoals hiervóór beschreven (zie Algemeen) is OTS geen vrijblijvende aangelegenheid. Bureau Jeugdzorg en de gezinsvoogd moeten primair het belang van de jeugdige bewaken. Dat betekent echter niet dat ouders niet mogen opkomen tegen beslissingen van een gezinsvoogd in het kader van de tenuitvoerlegging van de OTS. Wanneer daarentegen naar het oordeel van de gezinsvoogd ouders niet in het belang van de kinderen handelen, is het zijn taak hen daarop aan te spreken. Naar de omstandigheden van het geval kan dat op een indringende wijze en met krachtige bewoordingen gebeuren. De bejegening mag echter niet de indruk wekken van misbruik van machtspositie.

20. Naar het oordeel van de Nationale ombudsman heeft de gezinsvoogdes juist gehandeld door het belang van de kinderen voorop te stellen. Ook mocht de gezinsvoogdes verzoekster erop aanspreken te handelen in dit belang. Door echter te stellen dat de kinderen onder toezicht staan en dat de gezinsvoogden bepalen wat er gebeurt, heeft de gezinsvoogdes de suggestie gewekt dat zij van haar machtspositie misbruik zou maken. Dit is in strijd met het vereiste van correcte bejegening.

In zoverre is de onderzochte gedraging niet behoorlijk.

De uitspraak om de advocaat niet bij de OTS te betrekken

21. In dit geval betekent het vereiste van correcte bejegening dat de gezinsvoogd in zijn contacten met verzoekster zich moet onthouden van suggestieve opmerkingen.

22. In reactie op verzoeksters klacht over de uitspraak om geen advocaat bij de OTS te betrekken nam de gezinsvoogd het standpunt in dat juridische procedures en een strijdvaardige advocaat zich moeilijk verhouden met de broze resultaten van de hulpverlening. De opmerking was echter niet bedoeld om verzoekster juridische bijstand te ontzeggen.

23. De Nationale ombudsman overweegt als volgt.

Los gezien van de context lijkt de opmerking van de gezinsvoogd om geen advocaat bij de OTS te betrekken suggestief en in strijd met een correcte bejegening. Bezien in de context van strijdende partijen en juridische procedures enerzijds, het doel van de hulpverlening en het belang van de kinderen anderzijds, én met de toevoeging dat daarmee niet is gezegd dat verzoekster geen recht heeft op juridische bijstand, is de gewraakte uitspraak naar het oordeel van de Nationale ombudsman niet in strijd met het vereiste van correcte bejegening.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

Het dreigen met uithuisplaatsing

24. Ook in dit geval houdt het vereiste van correcte bejegening in dat de gezinsvoogd geen opmerkingen mag uiten die de suggestie van misbruik van zijn machtspositie kunnen wekken.

25. Verzoekster ervoer de opmerking over een mogelijke uithuisplaatsing van haar dochter als een dreigement. Volgens Bureau Jeugdzorg was dit niet een dreigement maar een overweging in het kader van de hulpverlening.

26. De Nationale ombudsman volgt in dit geval de zienswijze van Bureau Jeugdzorg. Uit de strekking van de brief van 14 maart 2004 blijkt immers dat, hoewel in sterke bewoordingen gesteld, uithuisplaatsing als mogelijkheid werd overwogen. Naar het oordeel van de Nationale ombudsman is de gewraakte opmerking niet in strijd met het vereiste van correcte bejegening.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

Het strak aankijken

27. Het vereiste van correcte bejegening houdt in dit geval in dat de gezinsvoogd handelingen moet nalaten die in het algemeen als onfatsoenlijk worden ervaren, zoals het aannemen of achterwege laten van een bepaalde houding.

28. Verzoekster ervoer het strak aankijken als intimiderend. De gezinsvoogd achtte het strak aankijken een correcte therapeutische interventie.

29. De Nationale ombudsman overweegt dat ook in dit geval, los gezien van de context, het strak aankijken lijkt op het aannemen van een bepaalde houding die in strijd is met een correcte bejegening. Bezien in de context van een indringend persoonlijk gesprek waarin op een non-verbale manier wordt gereageerd op bepaald gedrag, is de gewraakte handeling naar het oordeel van de Nationale ombudsman niet in strijd met het vereiste van correcte bejegening.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

De opmerking om meer compassie en mededogen met verzoeksters ex-echtgenoot te hebben

30. Het vereiste van correcte bejegening houdt in dit geval in dat de gezinsvoogd in zijn contacten met verzoekster en haar ex-echtgenoot zich moet onthouden van ongepaste opmerkingen.

31. In reactie op de klacht over de gewraakte opmerking liet de gezinsvoogd weten dat de opmerking was gericht aan beide ouders met de bedoeling om hun principiële houding bij te stellen.

32. De Nationale ombudsman overweegt dat ook in dit geval, los gezien van de context, de opmerking van de gezinsvoogd om meer compassie en mededogen te hebben ongepast en in strijd met een correcte bejegening lijkt. Bezien in de context om de strijdende partijen een meer tolerante en flexibele houding aan te laten nemen, is de gewraakte uitspraak naar het oordeel van de Nationale ombudsman niet in strijd met het vereiste van correcte bejegening.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

De opmerking om in haar kracht te gaan staan en opnieuw te beginnen

33. Ook in dit geval houdt het vereiste van correcte bejegening in dat de gezinsvoogd in zijn contacten met verzoekster zich moet onthouden van ongepaste opmerkingen.

34. In reactie op de klacht over de gewraakte opmerking deelde de gezinsvoogd mee dat de opmerking was bedoeld als raad aan verzoekster om de strijd met haar ex-echtgenoot te beëindigen en zich te richten op het belang van de kinderen.

35. De Nationale ombudsman overweegt dat opnieuw, los gezien van de context, de gewraakte opmerking van de gezinsvoogd ongepast lijkt en in strijd met een correcte bejegening. Bezien in de context om de ouders in het belang van de kinderen een streep

te laten trekken onder hun onderlinge strijd, is de uitspraak van de gezinsvoogd naar het oordeel van de Nationale ombudsman niet in strijd met het vereiste van correcte bejegening.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

De opmerking: “En nou opgesodemieterd allebei!”

36. Opnieuw houdt het vereiste van correcte bejegening in dit geval in dat de gezinsvoogd zich moet onthouden van ongepaste opmerkingen.

37. Het gedrag van verzoekster en haar ex-echtgenoot was voor de gezinsvoogd aanleiding om het gesprek met beide ex-partners te beëindigen. De gezinsvoogd gaf de beide ouders de boodschap mee om na te denken over hun eigen aandeel in de gespannen relatie met de elkaar en de kinderen. In het kader van het onderzoek ontkende de gezinsvoogd niet dat hij de gewraakte opmerking had gemaakt.

38. De Nationale ombudsman heeft er begrip voor dat de gezinsvoogd beide ouders er op indringende wijze op heeft gewezen dat hun houding en handelwijze niet in het belang van de kinderen is en dat de gezinsvoogd beide ouders op hun gedrag heeft aangesproken. Daar staat tegenover dat de Nationale ombudsman het aannemelijk acht dat de gezinsvoogd heeft gezegd: “En nu opgesodemieterd allebei!”, of woorden van gelijke strekking. In elk geval gaat de Nationale ombudsman ervan uit dat de gezinsvoogd beide ouders abrupt de deur heeft gewezen. Dit is niet gepast en in strijd met het vereiste van correcte bejegening.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van Bureau Jeugdzorg Limburg te Maastricht, is gegrond ten aanzien van:

de verwijzing in de hulpverlening naar evolutiepsychologie en chakrathherapie door de gezinsvoogd en de begeleiding van de kinderen door twee studenten van de Ignoramus Academie, wegens schending van het vereiste van professionaliteit;

de opmerking dat de gezinsvoogden bepalen wat er gebeurt, wegens schending van het vereiste van correcte bejegening; en

de opmerking “En nou opgesodemieterd allebei” door de gezinsvoogd, de opmerking dat de gezinsvoogden bepalen wat er gebeurt, wegens schending van het vereiste van correcte bejegening;

niet gegrond ten aanzien van:

de wijze van hulpverlening;

de uitspraak om de advocaat niet bij de OTS te betrekken;

het dreigen met uithuisplaatsing;

het strak aankijken;

de opmerking om meer compassie en mededogen met verzoeksters ex-echtgenoot te hebben; en

de opmerking om in haar kracht te gaan staan en opnieuw te beginnen.

Onderzoek

Op 3 oktober 2005 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van mevrouw X te Y, met een klacht over een gedraging van Bureau Jeugdzorg Limburg te Maastricht.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de Stichting die het bureau jeugdzorg in de provincie Limburg in stand houdt, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de Stichting die het bureau jeugdzorg in de provincie Limburg in stand houdt verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Daarnaast werd de betrokken medewerkers van Bureau Jeugdzorg de gelegenheid geboden om commentaar op de klacht te geven.

Tijdens het onderzoek kregen Bureau Jeugdzorg Limburg en verzoekster de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De reacties van verzoekster Bureau Jeugdzorg en de betrokken ambtenaar gaven geen aanleiding het verslag aan te vullen.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

1. Uitspraak Rechtbank Maastricht van 16 mei 2003.

2. Besluit omgangsregeling van Bureau Jeugdzorg van 6 augustus 2003.
3. Eerste hulpverleningsplan van 5 september 2003.
4. Schriftelijke aanwijzing van Bureau Jeugdzorg van 18 december 2003.
5. Schriftelijke aanwijzing van Bureau Jeugdzorg van 28 januari 2004.
6. Brief van verzoekster aan Bureau Jeugdzorg van 8 maart 2004.
7. Brief van Bureau Jeugdzorg aan verzoekster van 17 maart 2004.
8. Brief van Bureau Jeugdzorg aan verzoekster van 2 juli 2004.
9. Brief van verzoekster aan Bureau Jeugdzorg van 3 juli 2004.
10. Brief van verzoekster aan Bureau Jeugdzorg van 7 juli 2004.
11. Schriftelijke aanwijzing van Bureau Jeugdzorg van 19 november 2004.
12. Brief van Bureau Jeugdzorg aan verzoekster van 27 december 2004.
13. Brief van verzoekster aan de klachtencommissie van Bureau Jeugdzorg van 13 januari 2005.
14. Beslissing van de klachtencommissie van 29 maart 2005.
15. Brief van Bureau Jeugdzorg aan verzoekster van 19 april 2005.
16. Brief van verzoekster aan de klachtencommissie van 10 juni 2005.
17. Brief van de klachtencommissie aan verzoekster van 4 juli 2005.
18. Brief van verzoekster aan de Nationale ombudsman van 30 september 2005.
19. Brief van de gezinsvoogdes aan de Nationale ombudsman van 18 november 2005.
20. Brief van de gezinsvoogd aan de Nationale ombudsman van 21 november 2005.
21. Brief van Bureau Jeugdzorg aan de Nationale ombudsman van 22 november 2005.
22. Brief van verzoekster aan de Nationale ombudsman van 20 december 2005.
23. Brief van Bureau Jeugdzorg aan de Nationale ombudsman van 1 februari 2006.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Burgerlijk Wetboek

Artikel 1:254, eerste lid (tekst geldend tot 1 januari 2005):

"Indien een minderjarige zodanig opgroeit, dat zijn zedelijke of geestelijke belangen of zijn gezondheid ernstig worden bedreigd, en andere middelen ter afwending van deze bedreiging hebben gefaald of, naar is te voorzien, zullen falen, kan de kinderrechter hem onder toezicht stellen van een gezinsvoogdij-instelling als bedoeld in artikel 60 van de Wet op de jeugdhulpverlening (Stb. 1989, 360)."

Artikel 1:257 (tekst geldend tot 1 januari 2005):

"1 De gezinsvoogdij-instelling houdt toezicht op de minderjarige en zorgt dat aan de minderjarige en de met het gezag belaste ouder hulp en steun worden geboden teneinde de bedreiging van de zedelijke of geestelijke belangen of de gezondheid van de minderjarige af te wenden.

2. Deze hulp en steun zijn erop gericht de met het gezag belaste ouder de verantwoordelijkheid voor de verzorging en opvoeding zoveel mogelijk te doen behouden.

3. Indien het leeftijds- en ontwikkelingsniveau van de minderjarige en diens bekwaamheid en behoefte zelfstandig te handelen en zijn leven naar eigen inzicht in te richten daartoe noodzaken, zijn de hulp en steun, meer dan op het vergroten van de mogelijkheden van de ouders om hun kind te verzorgen en op te voeden, gericht op het vergroten van de zelfstandigheid van de minderjarige.

4. De gezinsvoogdij-instelling bevordert de gezinsband tussen de met het gezag belaste ouder en de minderjarige."

Artikel 1: 258 (tekst geldend tot 1 januari 2005):

"1. De gezinsvoogdij-instelling kan ter uitvoering van haar taak schriftelijk aanwijzingen geven betreffende de verzorging en opvoeding van de minderjarige.

2. De met het gezag belaste ouder en de minderjarige dienen deze aanwijzingen op te volgen.

3. Plaatsing van de minderjarige gedurende dag en nacht buiten het gezin geschiedt, behoudens in de gevallen dat de met het gezag belaste ouder daartoe zonder bezwaar van de gezinsvoogdij-instelling overgaat, alleen krachtens artikel 261.“

Artikel 1:261, eerst en tweede lid (tekst geldend tot 1 januari 2005):

“1. Indien dit noodzakelijk is in het belang van de verzorging en opvoeding van de minderjarige of tot onderzoek van diens geestelijke of lichamelijke gesteldheid, kan de kinderrechter de gezinsvoogdij-instelling op haar verzoek machtigen de minderjarige gedurende dag en nacht uit huis te plaatsen. Bij het verzoek wordt vermeld voor welke voorziening, soort voorziening of andere verblijfplaats de machtiging wordt gevraagd.

2. De machtiging kan eveneens worden verleend op verzoek van de raad voor de kindbescherming of van het openbaar ministerie. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing.”

2. Besluit van 18 juni 1990, houdende vaststelling van een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in artikel 60, vierde lid, van de Wet op de jeugdhulpverlening (Besluit kwaliteitsregels en taken voogdij- en gezinsvoogdij-instellingen, tekst geldend tot 1 januari 2005)

Artikel 8:

“(…)

2. Het hulpverleningsplan bevat in ieder geval:

a. een beschrijving van de voorgenomen activiteiten met betrekking tot de jeugdige, in relatie tot de korte en lange termijn doelen, met vermelding van de daarbij in te schakelen deskundigen en van evaluatiemomenten alsmede met vermelding van te voeren overleg met daarvoor in aanmerking komende personen of instanties;

(…)”